

KUYUMCULUK VE TAKI TASARIMI TEKNİKERİ

TANIM

Kıymetli/yarı kıymetli süs taşlarının (mücevher taşları) ve soy metallerin (altın, gümüş, platin) ham ya da işlenmiş halde tanınması, isimlendirilmesi ve bunların muhtelif yöntemlerle işlenerek mamul hale getirilmesini ve özgün ya da bilinen modellere göre takı tasarımı yapan kişidir.

A-GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- İmalatı yapılacak olan takıyı tasarlayarak, ölçülerini belirler,
- Kağıt üzerinde karakalem ve renkli kalemle tonlama yaparak tasarım yapar.
- Takı tasarımlarını dijital ortamda üç boyutlu olarak modeller.
- Altın, platin bakır, pirinç ve gümüş gibi metalleri veya bunların alaşımlarını ergiterek, hazırladığı kalıba döker,
- Kalıptan çıkan parçalara, tasarıma uygun olarak, soğuk şekillendirme, kaynak, santrufuj döküm, dövme, delme, kesme, bükme, birleştirme, haddeleme basınç altında tutma, inceltme vb. yoluyla modele göre şekillendirir,
- Tıraşlama, parlatma, temizleme yöntemleri ile ve kimyasal boyalarla yüzeyleri düzeltir,
- Tıraşlama, parlatma, temizleme yöntemleri ile ve kimyasal boyalarla yüzeyleri düzeltir ve takılar oluşturur.
- Parçaları bozulmuş takımları tamir eder,
- Altın alım satımı işlerini gerçekleştirir,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Alçı, Amonyak, Asitler, Ateş Tuğlası, Balmumu, Biley Taşı, Boraks (Teniker), Boya, Zımpara, Tokmak -Torna -Vakum Pompası-Vibratör -Vulkanize Kalıbı
- Cendere, Cila fırçaları, Cila makinesi, Cilalar, Çark-Çelik el kalemleri, Damgalama Makinesi, Derece Maşası, Yıldız makinesi,
- Domanika (mühür mumu), Döküm mumu, Düzeltme Demirleri, Düzeltme/Büyültme Makineleri, Eğe Takımı, Elektrikli Kaynak Makinesi, Ergitme Kaşığı, Ergitme Ocağı, Fırça Makinesi, Fırın, Yıkama Makinesi,
- Fireyi önleyici iş elbiseleri, Freze, Freze uçları, Haddeler, Havşa Takımı,
- İstim makinesi, Kalem Makinesi, Katkı Maddeleri, Kauçuk, Kaynak Taşı
- Kıl Testeresi, Kılavuz, Pafta, Kıymetli ve Yarı Kıymetli Taşlar, Kişisel Koruyucu Donanım (iş elbisesi, kulaklık, maske, eldiven, gözlük vb.)
- Kurutma Talaşı, Kükürt, Lazer Takımı, LPG Tüpü, Büyüteç, Malafalar, Maşa, Mat Makinesi, Matkap ve Matkap Uçları, Mazgala Makinesi, Mengeneler, Mihenk Taşı, Mikrometre, Kumpas, Kurutma Makinesi,
- Mine, Model Kaşığı, Motor Yağı, Mum Kazanı, Neşter, Nişadır,
- Örs -Parlatma Kağıdı, Pergel, Pota, Pota maşası, Pres, Pres Kalıbı,
- Raspa, Rovetman, Şide/ilice, Tavlama ve kaynak şalome, Tel, Astar

KUYUMCULUK VE TAKI TASARIMI TEKNİKLERİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Teknikeri olmak isteyenlerin;

- El becerisi olan,
- Ayrıntıları akılda tutabilen,
- Sanatsal konularda yetenekli ve yaratıcı,
- Şekilleri tasarlayabilen ve bunları çizimle ifade edebilen,
- Estetik görüş sahibi,
- Dikkatli, sabırlı,
- Renk, şekil ve desen algısı yüksek,
- Başkaları ile işbirliği yapabilen kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Kuyumcu ve Takı Tasarımcısı, atölyelerde çalışırlar. Çalışma ortamı sıcak ve madeni koku ile yüklü olabilir. Kuyumcular odasıyla, atölye personeliyle ve meslektaşlarıyla iletişim halindedir.

Çalışmalarını daha çok kapalı yerlerde, kirli, tozlu, gürültülü ortamlarda yürütür.

KUYUMCULUK VE TAKI TASARIMI TEKNİKERİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi; üniversitelere bağlı meslek yüksekokullarının kuyumculuk ve takı tasarımı bölümünde verilmektedir.
Ayrıca, yüksekokulların kuyumculuk ve mücevher tasarımı programında lisans düzeyinde de mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitime girebilmek için;

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- YKS (Yüksek Öğretim Kurumları Sınavı) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak,
- Meslek liselerinin, YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda belirtilen bölümlerinden mezun olanlar "Kuyumculuk ve Takı Tasarımı" ön lisans programlarına geçerken ek puan almaktadırlar.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğin eğitim süresi 2 yıldır.
Eğitim Süresince; Temel Sanat Eğitimi, Kuyumculuk Temel teknikleri, Mücevher Taşları, Sanat Tarihi, Mesleki Kimya, Mücevher Taşı İşlemeciliği, Teknik Resim, Takı Yapım Teknikleri, Mıhlamacılık, gibi meslek dersleri ağırlıklı olmak üzere genel kültür dersleri de alınmaktadır.
Eğitim sürecinde staj yapma zorunluluğu vardır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Mesleki eğitimi başarıyla tamamlayanlara "Ön Lisans" diploması verilmektedir.

KUYUMCULUK VE TAKI TASARIMI TEKNİKERİ

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Teknikeri; Ülkemizde, geleneksel soy metallerden yapılmış ziynet eşyasına gerek takı, gerekse tasarruf amacıyla büyük ilgi duyulması sonucu çok hareketli bir iç piyasa bulunmakta, meslek elemanı bir başka kişinin yanında çalışabileceği gibi kendi adına işyeri de açabilir. Kuyum sektörü de, Türkiye’de tümüyle özel olduğu için, piyasa şartlarının hakim olduğu bir sektörde çalışmakta ve kendi branşlarında kamu sektöründe istihdam edilebilmeleri oldukça az sayıdadır. Gelecekte teknolojik bilgilerle donanmış, ustalıklarını işledikleri parçalara yansıtan iyi yetişmiş uzman elemanlara ihtiyaç olacaktır.

Kuyum-Mücevher Sektörü: Tekniker sıfatıyla özel kuyum yada süstaşı işleme atölyesi açabilme imkanına sahip olmalarının yansıra, bu sektörle ilişkili firmalarda bahsedilen unvanlarıyla; yönetim, imalat, tasarım, teknik yada sanat danışmanlığı, satış elemanı vb. alanlarda çalışabilirler.

Maden Sektörü: Kendi başlarına veya özel yada kamuya ait mücevhertaş madenciliği işletmelerinde üretici, teknik danışman yada pazarlamacı olarak görev alabilirler.

Resmi Hizmet Sektörü: Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünde mücevher uzmanı olarak, Dış Ticaret Müsteşarlığında ve Maden İşleri genel Müdürlüğünde süstaşları grubu uzmanı olarak, Müzelerde; arkeo-gemolog olarak, Turizm Bakanlığının Döner Sermaye İşletmelerinde, takı ve süstaşı ürünlerinin pazarlamasında satış elemanı olarak istihdam edilebilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

Öğrenciler eğitimleri süresince Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü’nün vermiş olduğu öğrenim kredisinden ve yurt hizmetlerinden yararlanabilirler. Ayrıca, çeşitli resmi ve özel kurum/kuruluşlar tarafından sağlanan burslardan faydalanabilirler.

EĞİTİM SONRASI

Kamu sektöründe istihdam edilenler tabi olunan mevzuata göre maaş alırlar. Özel sektörde ise çalışanların kazanç durumu çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

KUYUMCULUK VE TAKI TASARIMI TEKNİKERİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

“Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Teknikeri” ön lisans programını başarıyla tamamlayan öğrenciler “Lisans Öğrenimine Dikey Geçiş Sınavında (DGS)” başarılı oldukları takdirde kılavuzda belirtilen programlara kontenjan dâhilinde dikey geçiş yapabilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Kariyerine başarılı bir şekilde devam edenler üst düzey yönetici olabilirler. Kuyumculuk mesleğinin aşağıda sıralanan bölümlerinde uzmanlaşabilirler.

- Altın ve Gümüş Kuyumculuğu,
- Mücevherat Kuyumculuğu,
- Mücevherat Tamirciliği,
- Kıymetli Taş Tıraş ve Perdah İşçiliği,
- Kıymetli Taş Takıcılığı,
- Kıymetli Metal Çekiciliği,
- Kıymetli Metal Varak İşçiliği,
- Mücevherat Oymacılığı.

BENZER MESLEKLER

- Altın ve Gümüş İşlemcisi,
- Mücevharat Oymacısı,
- Mücevharat Tamircisi,
- Takı Teknikeri,
- Model Tasarımcısı,
- İmitasyon (taklit takılar) Yapımcısı.

KUYUMCULUK VE TAKI TASARIMI TEKNİKERİ

H- EK BİLGİLER

I-KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- YKS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu,
- Uluslararası Standard Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Üniversiteler yükseköğretim programları ve meslekler rehberi 2000 (Prof.Dr. Kuzgun),
- ÖSYS Kılavuzu 2017,
- Dokuz Eylül Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Kuyumculuk ve Takı Tasarımı Öğretim elemanları,
- İzmir Kuyumcular Odası,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>
- ÜNİ-VERİ <https://www.cbiko.gov.tr/projeler/uni-veri>
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı <http://www.osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri,

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.

Bölümün Önceki Adı

TAKI TEKNİKERİ

TANIM

Takı eşyalarını bilgisayar ve elle tasarlayan, tasarlanan takı eşyalarının yapımını yürüten kişidir.

A-GÖREVLER

- Takı eşyalarının tasarımını yapar,
- Kıymetli madenleri eritme kabı kullanarak ateşte eritir,
- Eritilen kıymetli madenleri çeşitli kalıplar kullanarak şekillendirir, dökümünü, kaynak işlemini gerçekleştirir, parçaları birleştirir,
- Takıların cila ve parlatma işlemini yapar,
- Değerli taşları takılara mıhlama işlemini yapar,
- Takıları tamir eder.

KULLANILAN ARAÇ, GEREÇ VE EKİPMAN

- Bilgisayar,
- Kuyumcu Tezgâhı,
- **El aletleri;** Penseler, Makaslar, Kaynak Tabanca ve Makineleri, Testere Kolu ve Testere Kılıkları, Eğeler, Çiftler, Gönye, Çelik Pergel, Kaynak Yardımcı Malzemeleri, El ve Masa Mengeneleri, Frezeler Topluluğu,
- **Diğer aletler;** Eritme Ocağı, Silindirler, Tavlama Ocağı, Asit Ocağı, Döküm Makinası, Cila Makinesi, Presler, Yıkama Cihazları, Parlatma Tamburu,
- **Ölçü aletleri;** Kumpas, Yaylı Kumpas, Ölçülü Yüzük Malafları, Bilezik ve Yüzük Ölçüleri, Elektronik Terazî.

TAKI TEKNİKERİ

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

- Tasarım, çizim ve sanat yeteneği yüksek,
- Dikkatli, titiz kimseler olmaları gerekmektedir.
- Yaratıcılık meslekte ilerlemeyi kolaylaştırıcı bir özelliktir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

- Küçük takı atölyeleri ve fabrikalarda çalışırlar. Çalıştıkları ortam kapalı olup, maden tozları ve kimyasal maddelerin yaydığı koku nedeniyle önlem alınmadığı takdirde zehirlenme tehlikesi mevcuttur. Ekip çalışmasını gerektirir.
- Çalışırken meslektaşları, işyeri sahipleri, müşteriler ve kuyumcular ile iletişimde bulunur.

TAKI TEKNİKERİ

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Meslek eğitimi, meslek yüksekokullarının “Uygulamalı Takı Teknolojisi” bölümünde verilmekte iken, bu bölüm adının “Kuyumculuk ve Takı Tasarımı” olarak değiştirilmiştir. Bu nedenle, “Uygulamalı Takı Teknolojisi ” adıyla artık öğrenci alınmamaktadır. **Bu nedenle D-MESLEK EĞİTİMİ bölümünde bulunan bilgiler “Uygulamalı Takı Teknolojisi” bölümü eğitiminin verildiği zamandaki araştırılan bilgileri kapsamaktadır.**

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Mesleğin eğitimine girebilmek için,

- Lise veya dengi okul mezunu olmak,
- ÖSYS(Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi) kılavuzunda belirtilen giriş koşullarını taşımak.
- Meslek liselerinin, ÖSYS Kılavuzunda belirtilen bölümlerinden mezun olanlar “Uygulamalı Takı Teknolojisi” ön lisans programlarına geçerken ek puan almaktadırlar.

EĞİTİM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Eğitim süresi ön lisans düzeyinde **iki yıldır**.
Eğitim süresince; mesleğin gerektirdiği nitelikler göz önünde bulundurularak teorik ve uygulamaya yönelik bilgiler verilir.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Eğitimini başarı ile tamamlayanlara “Uygulamalı Takı Teknolojisi” ön lisans diploması verilir.

TAKİ TEKNİKERİ

E-ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞBULMA OLANAKLARI

Meslek elemanlarının çalışma alanı, kuyumcu atölyeleri ile fabrikalardır. Kuyumcularda vitrin kuyumcusu olarak, bujiterilerde, diş protez ve gözlük çerçevesi yapım atölyelerinde tasarımcı olarak çalışabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün sağladığı yükseköğrenim ve harç kredisinden yararlanabilirler.
- Çeşitli kurum ve kuruluşlarca sağlanan burs olanaklarından yararlanabilirler.

EĞİTİM SONRASI

Mesleğin eğitimini tamamlayan meslek mensuplarının kazanç düzeyi meslek mensubunun mesleki tecrübesi, bilgi ve becerisi, çalıştığı atölyenin kapasitesi vb. nedenlerle değişiklik arz etmekle birlikte asgari ücret ile asgari ücretin iki katı oranında değişmektedir.

TAKI TEKNİKERİ

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Uygulamalı takı teknolojisi ön lisans programını başarıyla tamamlayan öğrenciler, “Lisans Öğrenimine Dikey Geçiş Sınavında (DGS)” başarılı oldukları takdirde; ÖSYS kılavuzunda belirtilen programlara kontenjan dâhilinde dikey geçiş yapabilirler.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

Takı Teknikeri, iş hayatındaki mesleki bilgi ve tecrübelerine göre üst görevlere yükselme olanağına sahiptir.

BENZER MESLEKLER

- Taş ve Metal İşleme Teknikeri,
- Kuyumcu,
- Altın ve Gümüş İşlemecisi.

TAKİ TEKNİKERİ**H- EK BİLGİLER****GÖREV**

- İş organizasyonu yapar,
- Çevre koruma önlemleri alır,
- İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin faaliyetleri uygular,
- Kalite Yönetim Sistemi kurallarına uygun çalışır,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

SORUMLULUK

- Müşteriye ürünü zamanında, eksiksiz, belirtilen ayarda yaparak teslim etmekten,
- İşçi Sağlığı ve İş güvenliği tedbirlerine uymaktan sorumludur.

I-KAYNAKÇA

- Meslek elemanları,
- Bölüm Öğretim Elemanları,
- Meslek Danışma Komisyonu (MEDAK) üyesi kuruluşlar.

İ- AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr
- Ulusal Meslek Bilgi Sistemi <http://mbs.meb.gov.tr/>
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/>
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri

Bu dosya; meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.